

SIKKERHETS DATABLAD

**Wollastonitt: Nordkalk W-serien,
Nordkalk W, Nordkalk Wicroll,
Nordkalk NorWoll**

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og Rådet om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH)

PUNKT 1: Identifikasjon av stoffet / blandingen og selskapet / leverandøren

Dato utstedt 15.05.2013

Revisjonsdato 27.02.2019

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn Wollastonitt: Nordkalk W-serien, Nordkalk W, Nordkalk Wicroll, Nordkalk NorWoll

Synonymer Kalsiumsilikat

REACH-registreringsnummer, kommentarer Stoffet har blitt unntatt fra obligasjonen til registrering i henhold til artikkel 2(7)(b) og Vedlegg V i REACH-forordningen.

CAS-nr. 13983-17-0

EF-nr. 237-772-5

1.2 Relevant identifisert bruk av stoffet eller blandingen og bruk som ikke anbefales

Bruk kategoriene Nordisk (UCN). 55 Andre

Bruk av stoffet/preparatet Primært bruk av wollastonittpulver (ufullstendig liste): glasering, keramiske rammer, fyllstoff til maling og plast, sveisetråder, metallurgiske pulvere, sementfiberplater, kalsiumsilikatblokker og -brikker, lildfaste stoffer til lave temperaturer, armeringsfyllstoff til plast og tetningsmasse, bremsebelegg og pakninger.

1.3 Informasjon om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn Nordkalk Oy Ab

Ofce-adresse Skräbbölevägen 18

Postnummer 21600

By Pargas

Land Finland

Telefonnummer +358 20 753 7000

E-post sds@nordkalk.com

Nettside www.nordkalk.com

1.4 Nødtelefon

Nødtelefon Telefonnummer: 113

Beskrivelse: Nødnummer (i Norge) Åpent 24 timer i døgnet.

	Telefonnummer: 22 59 13 00
	Beskrivelse: Giftinformasjonen (22 59 13 00). Postboks 222 (Folkehelseinstituttet) Skøyen, 0213 Oslo.
Identifikasjon, kommentarer	Vennligst kontakt nødnummeret i ditt eget land, f. eks. 112 i EU-land.

PUNKT 2: Fareidentifisering

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

CLP-klassifisering, notater	Produktet er ikke klassifisert som farlig i henhold til CLP/GHS-forordningen (EF) nr. 1272/2008.
-----------------------------	--

2.2 Merkeelementer

Annen Merkeinformasjon (CLP)	Ingen merking. I henhold til gjeldende forskrifter, har dette produktet ikke blitt klassifisert som farlig.
------------------------------	---

2.3 Andre farer

PBT/vPvB	Punkt 12.5 gir en oversikt over PBT- og vPvB-vurderingen.
Helseeffekter	Avhengig av typen håndtering og bruk (f. eks. knusing, tørking), kan det dannes flytbåren innåndbar krystallinsk silika (kvarts - kristobalitt). Langvarig og/eller massiv inhalering av innåndbart krystallinsk silikastøv kan forårsake lungefibrose, også kjent som silikose. De primære symptomene på silikose er hoste og andpustethet.
Andre farer	Ingen rapportert.

PUNKT 3: Sammensetning/informasjon om ingredienser

3.1 Stoff

Stoff	Identifisering	Klassifisering	Innhold
Wollastonitt	CAS-nr.: 13983-17-0 EF-nr.: 237-772-5	CLP-klassifisering, notater: > 87 % Ikke klassifisert.	
Kvarts (findelt)	CAS nr.: 14808-60-7 EF-nr.: 238-878-4	STOT RE 1; H372	< 1 %
Beskrivelse av blandingen	Produktet inneholder < 1 % kvarts, krystallinsk silika (findelt) som en urenhet (CAS-nr.:14808-60-7).		
Kommentarer om stoffet	Hele teksten om fareutsagn er vist under punkt 16.		

PUNKT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Hvis situasjonen er uklar eller symptomene vedvarer, søk legehjelp.
Inhalering	Flytt pasienten ut i frisk luft og hold i en stilling som gjør det enkelt å puste. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Hudkontakt	Ingen spesielle førstehjelpstiltak er nødvendige.
Kontakt med øyne	Skyll øynene umiddelbart med rikelig med vann i flere minutter og med øyelokkene åpne. Hvis irritasjon i øyene eller andre symptomer vedvarer, kontakt lege.
Svelging	Ikke nødvendig med førstehjelp.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og utsatte

Akutte symptomer og virkninger	Ingen kjent.
Utsatte symptomer og virkninger	Langvarig og/eller massiv inhalering av innåndbart krystallinsk silikastøv kan forårsake lungefibrose, også kjent som silikose. De primære symptomene på silikose er hoste og andpustethet.

4.3 Indikasjon på behov for øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling

Annen informasjon	Behandles symptomatisk.
-------------------	-------------------------

PUNKT 5: Tiltak for brannslukking

5.1 Brannslukkingsmidler

Egnede brannslukkingsmidler	Bruk et brannslukkingsmiddel som egner seg for den omgivende brannen.
Uegnede brannslukkingsmidler	Ingen kjent.

5.2 Spesifikke farer forårsaket av stoffet eller blandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke brannfarlig.
Farlige forbrenningsprodukter	Ingen farlige forbrenningsprodukter er kjente.

5.3 Retningslinjer for brannmannskap

Personlig verneutstyr	Bruk verneutstyr og personlig åndedrettsvern.
-----------------------	---

PUNKT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forholdsregler og nødprosedyrer

Generelle tiltak	Unngå at støv dannes og spredes.
Personlig vernetiltak	Bruk personlig verneutstyr. Unngå å puste inn støv.

6.2 Forholdsregler for miljø

Miljømessige tiltak	Ingen krav om særskilte tiltak.
---------------------	---------------------------------

6.3 Metoder og materiell for begrensning og rensing

Rengjøring	Unngå at støv dannes og spredes. Unngå tørrkosting og bruk vannsprut- eller støvsugingsbaserte systemer .
------------	---

6.4 Referanse til andre punkter

Andre instruksjoner	Sikker håndtering: se punkt 7. Personlig verneutstyr: se punkt 8. Avhending av avfall: se punkt 13.
---------------------	---

PUNKT 7: Håndtering og oppbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon (bruk lokal avtrekksvifte om nødvendig).. Unngå å puste inn støv. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Bruk personlig verneutstyr når du håndterer produktet (se punkt 8). Håndter forsiktig, unngå utslipp og lekkasjer.
------------	--

Sikkerhetstiltak

Forebyggende sikkerhetstiltak for å unngå aerosol- og støvutvikling	Forhindre dannelse av støv.
---	-----------------------------

Råd om generell yrkeshygiene	Håndteres i samsvar med god yrkeshygiene og sikkerhetspraksis. Spising, drikking og røyking må ikke skje under bruk av dette produktet. Vask hendene før pauser og ved arbeidsdagens slutt. Fjern tilsølte klær og vask før gjenbruk.
------------------------------	---

7.2 Betingelser for sikker oppbevaring, inkludert ikke-kompatibilitet

Oppbevaring	Minimer dannelse av flygestøv og unngå vind ved lasting og avlasting.
Forhold som må unngås	For ikke-kompatible materialer, se punkt 10.5.

Betingelser for sikker oppbevaring

Kompatibilitet og emballasje	Oppbevares i originalpakningen eller en beholder.
Krav til oppbevaringsrom og beholdere	Hold beholderne godt lukket. Oppbevar pakkede produkter slik at de ikke sprekker ved uhell.

7.3 Spesifikk sluttbruk

Spesifikk bruk	Ingen rapportert.
----------------	-------------------

PUNKT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametre

Stoff	Identifikasjon	Verdi	TWA År
Kvarts (findelt)	CAS nr.: 14808-60-7	Opprinnelsesland: Stor-Britannia Grenseverditype: OEL TWA (8 t) : 0,05 mg/m ³ Kommentarer: Silika, innåndbar krystallinsk	2018
Innåndbart støv		Opprinnelsesland: Stor-Britannia Grenseverditype: OEL TWA (8 t) : 10 mg/m ³	2018
Annen informasjon om grenseverdier	DNEL/PNEC: Kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført for produktet, ingen informasjon tilgjengelig.		

8.2 Eksponeringskontroller

Forebyggende tiltak for å unngå eksponering

Egnede tekniske vernetiltak	Følg yrkesmessige eksponeringsgrenser og minimer risikoen for innånding av støv.
Organisatoriske tiltak for å unngå eksponering	Bruk organisatoriske tiltak, f. eks. ved å isolere personale fra støvete områder.
Tekniske tiltak for å unngå eksponering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk lokal ekstraksjonsvifte om nødvendig.

Øye- / ansiktsbeskyttelse

Egnet øyebeskyttelse	Bruk tettsittende vernebriller.
----------------------	---------------------------------

Håndbeskyttelse

Egnet hansketype	Under normale forhold ikke nødvendig. Arbeidere med dermatitt / sensitiv hud: Bruk tilstrekkelig kjemisk-resistente og ugjennomtrengelige hansker.
Egnede materialer	Kontakt hanskeleverandøren for detaljerte råd om valg av hansker.
Ytterligere tiltak for håndbeskyttelse	Om nødvendig: Bruk vernekrem før håndtering av produktet.

Hudbeskyttelse

Egnede verneklær	Under normale forhold ikke nødvendig. Arbeidere med dermatitt / sensitiv hud: Bruk egnede verneklær.
------------------	--

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern er nødvendig	Hvis det ikke er mulig å redusere eksponeringsnivået til under eksponeringsgrensen ved hjelp av ventilasjon eller ved støvdannelse, skal egnet åndedrettsvern brukes.
-----------------------------	---

Anbefalt ytstørrelse	Støvfiltermaske. FP2 - FP3 (EN143: 2000)
----------------------	--

Egnet miljømessig eksponeringskontroll

Miljømessig eksponeringskontroll	Unngå vindspredding.
----------------------------------	----------------------

PUNKT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	Fast. Pulver. Kornform: asikulær.
Farge	Hvit.
Lukt	Luktfritt.
Luktgrense	Kommentarer: Ikke kjent.
pH	Verdi: 9.5 Temperatur: 20 °C Konsentrasjon: 400 mg/l
Smeltepunkt/smelteområde	Verdi: > 1400 °C
Kokepunkt/kokeområde	Kommentarer: Ikke kjent.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke kjent.
Fordunstningstall	Kommentarer: Ikke kjent.
Flammepunkt (fast, gass)	Ikke brannfarlig.
Eksplisjonsgrense	Kommentarer: Ikke kjent.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Damp tetthet	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Tetthet	Verdi: 2,85 g/cm ³ Temperatur: 20 °C
Oppløselighet	Medium: Vann Verdi: ~ 0,2 g/l Metode: ISO 787/8 Navn: Hydrogenfluorsyre Kommentarer: Oppløselig.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke kjent.
Nedbrytningstemperatur	Kommentarer: Ikke kjent.
Viskositet	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Eksplisive egenskaper	Ikke klassifisert som eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke klassifisert som oksiderende.

9.2 Annen informasjon

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Ingen rapportert.
-------------	-------------------

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Reaktivitet	Ikke reaktiv under normal bruk og oppbevaring.
-------------	--

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Kjemisk stabil under normal oppbevaring.
------------	--

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Mulighet for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner under normal bruk og oppbevaring.
---------------------------------	--

10.4 Forhold som må unngås

Forhold som må unngås	Ingen kjent.
-----------------------	--------------

10.5 Ikke-kompatible materialer

Materialer som må unngås	Ingen kjente ikke-kompatible materialer.
--------------------------	--

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen farlige spaltningsprodukter er kjente.
-----------------------------	--

PUNKT 11: Toksikologisk informasjon

11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger

Andre toksikologiske data	Produktet er ikke klassifisert som akutt toksisk.
---------------------------	---

Annen informasjon om helsefarer

Vurdering av hudetsing / irritasjon, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert som irriterende eller etsende for huden.
Vurdering av øyeskade / irritasjon, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert som skadelig eller irriterende for øyne.
Allergi	Produktet er ikke klassifisert som årsak til allergi i luftveier eller hud.
Mutagenitet	Produktet er ikke klassifisert som et mutagen.
Kreftfremkallende, øvring informasjon	Produktet er ikke klassifisert som kreftfremkallende. (IARC Int. Agency for Cancer Research)
Reproduksjonstoksisitet	Produktet er ikke klassifisert som toksisk for reproduksjon.
Vurdering av spesifikt SE-målorgan, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert som toksisk for spesifikke målorganer ved enkelteksponering.
Vurdering av spesifikk toksisk RE-målorgan, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert som toksisk for spesifikke målorganer ved gjentatt eksponering. Men langvarig og/eller massiv inhalering av innåndbart krystallinsk silikastøv kan forårsake silikose, en nodulær lungefibrose forårsaket av avsetning av innåndbare partikler av krystallinsk silika i lungene.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert som en aspirasjonsfare.

Eksposeringssymptomer

Annen informasjon Ingen annen helsevirkning rapportert.

PUNKT 12: Økologisk informasjon

12.1 Toksisitet

Akvatisk, kommentarer Det finnes ingen økotoksikologiske data om selve produktet.

12.2 Bestandighet og nedbrytbarhet

Bestandighet og nedbrytbarhet, kommentarer Ikke relevant for uorganiske stoffer.

12.3 Bio-akkumulasjonspotensial

Bio-akkumulasjonspotensial Ikke relevant for uorganiske stoffer.

12.4 Mobilitet i jord

Mobilitet Mobilitet i jord er lav.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT-evalueringsresultater Ikke klassifisert som PBT/vPvB av gjeldende EU-kriterier.

12.6 Andre negative virkninger

Miljødetaljer, oppsummering Produktet er ikke klassifisert som skadelig for miljøet. Unngå utslipp i miljøet.

PUNKT 13: Avfallsbehandling

13.1 Metoder for avfallsbehandling

Spesifiser de egnede metodene for avhending Unngå støvdannelser fra rester i innpakning. Oppbevar brukt innpakning i lukket emballasje. Beholderen må ikke gjenbrukes. Avhend brukte beholdere på et godkjent avfallshåndteringssted til resirkulering eller avhending.

Annen informasjon Avhendes i henhold til lokale og nasjonale forskrifter.

PUNKT 14: Transportinformasjon

14.1 FN-nummer

Kommentarer Produktet er ikke klassifisert for transport.

14.2 FN eget forsendelsesnavn

14.3 Transportfareklasse(r)

14.4 Emballasjegruppe

14.5 Miljøfarer

Kommentarer Produktet er ikke klassifisert som skadelig for miljøet.

14.6 Spesifikke forholdsregler for bruker

Spesielle sikkerhetsregler for bruker Ingen spesielle sikkerhetsregler.

14.7 Transport i bulk i henhold til Vedlegg II av Marpol og IBC-koden

PUNKT 15: Informasjon om forskrifter

15.1 Forskrifter/lovgivning om sikkerhet, helse og miljø som er spesifikk for stoffet

eller blandingen

Forskrifter og lovgivning Ingen spesifikke forskrifter.

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering

Kjemisk sikkerhetsvurdering utført Ingen

Kjemisk sikkerhetsvurdering Produktet er unntatt fra REACH-registrering og derfor har ingen formelle kjemiske sikkerhetsvurderinger av dette stoffet blitt utført av leverandøren.

PUNKT 16: Annen informasjon

Liste over relevante fareutsagn (Punkt 2 og 3) H372 Forårsaker organskade ved langvarig eller gjentatt eksponering

Opplæringsanbefaling Les sikkerhetsdatabladet. Arbeidere må informeres om tilstedeværelsen av krystallinsk silika. Arbeiderne må gis opplæring vedrørende riktig bruk og håndtering av dette produktet.

Hovedlitteratur, referanser og kilder for data Tidligere versjon av Sikkerhetsdatabladet SDS ved produktleverandør (01/2014) FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2018-08-21-1255)

Forkortelser og akronymer brukt DNEL: Utleidet effektløst nivå
PNEC: Forutsett effektløs konsentrasjon
TWA: Tids-vektet gjennomsnitt

Informasjon lagt til, slettet eller redigert 27.2.2019: Sikkerhetsdatablad redigert.

Versjon 1

Kommentarer
Disclaimer
Dette sikkerhetsdatabladet (SDS) er basert på de juridiske bestemmelsene i REACH-forordningen (EF 1907/2006; artikkel 31 og Anneks II), som korrigerer. Innholdet er ment som en veiledning om sikkerhetsmessig riktig håndtering av materialet. Mottakerne av dette sikkerhetsdatabladet er ansvarlige for å sørge for at informasjon det inneholder leses og forstås av alle personer som skal bruke, håndtere, avhende eller på annen måte være i kontakt med produktet. Informasjonen og instruksjonene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på gjeldende vitenskapelig og teknisk kunnskap på den angitte utstedelsesdatoen. Den skal ikke tas som en garanti for teknisk ytelse eller egnethet for spesifikke bruksområder, og utgjør ikke et juridisk gyldig kontraktsforhold. Denne versjonen av sikkerhetsdatabladet erstatter alle tidligere versjoner.